Kmetijske in rokodelske Novíce.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj **VI.** *V srédo 19. maliga travna 1848.* List **16.**

Vošenje in zahvala

Njih Veličastvu našimu presvitlimu in po očetovo dobrimu Cesarju

FERDINANDU PERVIMU

o Njih rojstnim dnévu: *)

VeČnI, sreČno obVarVI Iz habsbVrškIga roDV roIenIga sIna aVstrIIanskIga CesarIa ferDInanDa perVIga! [1]

Nobèn vnukov Rudolfa, grofa Habsburškiga — perviga nemškiga Cesarja in korenine še zdej lepó cvetéče Avstrijanske hiše — ni svojim podložnikam toliko dobrot skazal, kakor si Ti premili Vladar Avstrije Ferdinand I. svoje zvéste z konstisucíjo razveselil, —

toreI VsI praVIIo: [2]

„tebI [3]

sLaVa!“ [4]

S. Fr. Čuk.

Aleluja!

Devétnajstimu Malitravnu 1848.

Narodi v grobu so ležali,
Tamota jih je pokrivala,
Verig se mertvi niso bali,
Sej sužnost le jih je vezala,
In kaj če mertvim ta storiti,
Kér smert ne da jim nič čutiti?

Opredeni ko od pajka muhe
V omréžji strupa so viséli,
Do konca so v možgane suhe,
Nezmóžni grizli se in véli —
Oh, strašno tako je živéti,
Ne umréti — in življenje kléti!

Velika noč, čas ti vstajenja! —
So vpili združeni narodi —
Čas upanja in hrepenjenja,
Izpolnjen kmalo, kmalo bódi;
Zatri jih rabeljne rogate,
Zatri jih, ki več niso za-te!

In kot trobenta zabučéča,
Ki mertve iz černih grobov kliče,
Telébi z vpitjem mila sreča
Med gluhe rodov zdaj beriče;
In od naroda do naroda,
Zanese ojstri glas osoda!

In Ferdinand z narodi vjéti
Se kot svobode zvezda mila
Na nebu Avstrije posvéti,
Ki v jéči solze je točila,
In Aleluja, Aleluja —
Skropljena je vsa truma ptuja!

Svobode duh — varh čiste sréče —
Pihljá zdaj blagor med narode,
Prižgane so umnosti svéče,
In spravljena je serd osóde;
In Aleluja iz serca poje,
Kar čuti v persih serce svoje!

Malavašič.

---

*) Ravno danes, 19. malitravna — kjer pa cerkev ta teden nobeniga veselja ne obhaja — bo še le spomin rojstniga dnéva Njih Veličastva Cesarja Ferdinanda I. v mestih 26. tega mesca, na deželi pa na bélo nedeljo praznovan.

[1]) Kaže številko tekočiga léta.

[2]) Kaže léta vládarstva Njih Veličastva Cesarja Ferdinanda I.

[3]) Kaže léto konstitucíje Avstrijanskiga cesarstva.

[4]) Kaže léta starosti Njih Veličastva Cesarja Ferdinanda I.

Želja Slovencov.

»V zemlji slovenski, v predragi deželi,
Ki si jo ljúbil presérčno vès čas;
V kteri očétje so naši sloveli,
Ktera zdaj ima grob komej za nas!«
Dr. Prešerin.

Tako je zdihoval naš slavni pevic, prepričan iz svoje in svojih rojakov skušnje, kterim v domači deželi nikakor sonce prijazno ni zasijalo, ki so le zaterti po ternovih potih hodili in prosili majhin grižlej kruha iz ptujih rok v svoji domovini! —

Prikazala se je zarja v poslednjih dneh vsim narodam, vsaka deržava je zadobila pravico, razodeti svoje želje odkritoserčno — odgerniti zagrinalo, ktero je serčne rane pred obličjem mogočnikov zakrivalo in tako stopiti v red prostih samosvojih ljudstev, de vživa sad umne prostosti, po volji božji in po zasluženji človeškiga poklica. —

Ptice žvergolé po zelenih germičih, kader prijazna spomlad njih želje obudí — vsaka le po materno prepéva — in le v kletki zaperti kanarček se mora po orgeljcah učiti. Kako bomo mi Slovenci prepevali zdaj, ko so se vrata naših kletek odperle? Ali ne bomo z edinim glasam v maternim jeziku zadonéli: Slava, Slava preljubimu Cesarju! Bog živi Dunajčane, ki so verige avstrijanskih narodov razsuli! —

Vidim vas bratje sicer radovoljno usta odpirati — pojémate — pa glasú — glasú — domorodniga ni! Saj ste se le ptujiga jezika vadili, domorodniga pa zatérali, zató, de je ptujic čez vas gospodoval! — Izobraženi Slovenci, omikani mestnjani! bili ste podložni ptujcam, neznani pa svojim sorojakam po deželi, kterih luč izobraženja dotékla ni. — Kaj čuda, de se je naš kmet gospoda ogibal! — saj mu je bil neznán. Kaj čuda, de je naš kmet omikaniga sorojaka pisano glédal, kér njegoviga jezika ni razumel! —

Le po deželskih šolah se je do zdaj domorodni jezik učil — in h kakimu pridu je bil? — Kake molitevske bukvice in kako sveto pismo ste znali brati. Práv je, de se človek za večnost pripravlja, ali če hoče to storiti, mora posvetno v pravim redu ohraniti. Za posvetne potrébe pa do zdaj prave podpore ni bilo. Po kancelijah so vas po slovensko vpraševali, in velikokrat jih niste razumeli, — po nemško so pa pisali, de niste vedili koga — oterpnjeni ste stali, kakor de bi vam bila megla pred očmi igrala. Svoje pravice in vse druge spiske ste le po nemško začerkane v roke dobivali — in nihče jih razumel ni! Ako ste hotli ta ali uni sostavik zvediti, ste mogli po kancelijah od mize do mize tavati, in kér imajo kancelirji po deželi zmirej dosti opraviti, ste se večkrat domú vernili, brez de bi bili svoje opravke opravili. Tako ste prišli kakimu postránskimu goljufu v roke, de vam je pisma razlagal, napčino obračal, vas oslépil, ob denarje pripravil, v pravde zaplédel ali pa zoper gosposke podkuril.

Le beseda od serca do serca séga, in de edinost izvari, mora sama edina biti!

Pomanjkanje edinosti med gospodo in kmetam v naših krajih pa gotovo tudi iz poptujčevanja domorodniga jezika izvira; in pomanjkanje edinosti se je v nekterih krajih naše dežele v gerdim razbojništvu razodévalo. —

De ne bomo v domači deželi ptujci, de ne bomo v domači deželi iz ptujih rok kruha prosili, tako zavpimo z donéčim glasam: de naj se pervič naš materni jezik razširi, — de naj se vpelje v šolah in v pisarnicah, saj v tistih po kmetih; de naj nas verli domorodci vladajo; de naj nam naše pravice v maternim jeziku na svitlo dajejo, in sploh de naj se Slovenec po slovensko obrača; in po tém bomo peli:

»Na zemlji slovenski, v domači deželi,
Ki jo je ljubil Slovenec vès čas;
V kteri očetje so naši sloveli,
Ta bo iméla svét raj zdaj za nas.«

Ambroš.

Odperto pismice
krajnskih poslancov vsim Slovencam.

Od nedelje do pétka popoldne (od 9. do 14. maliga travna) smo na Dunaji vse opravila dokončali, ktere smo — po izgledu poslancov druzih deželá — tudi mi prevzeli. Bili smo pri presvitlimu Cesarju, pri svitlimu nadvajvodu Francu Karlnu, pri svitlimu nadvajvodu Janezu, pri ministru Pillersdorfu, poslednjič pa, smo tudi obiskali izbor mestnjanov v hiši mestne gospóske in pa šolsko mladost v Dunajskim vseučelišu, kamor so nas naši verli domorodci z veliko veliko častjo spremili. Povsod smo bili prav serčno in prijazno sprejeti in dopolnjenje naših prošinj v kmetijskih, narodnih in druzih zadevah, ktere so po sklepu Ljubljanskiga deželniga zbora našim bravcam iz 15. lista Novíc (na 58. in 59. strani) znane, nam je — kar koli bo mogoče — obljubljeno.

Obiskali smo tudi veliko svojih domorodcov, ki na Dunaji prebivajo, in soznanili smo se z mnozimi druzimi možmí slovanskiga naroda. Pogovarjali smo se vsak dan s svojimi domorodci: kaj je zdej naši domovini zastran narodnosti nar bolj in nar poprej potreba? Le ena misel je bila nas vsih, de je treba narodnost krepko povzdigniti in uterditi — ali v tem, kako se ima to storiti, de bi se lepi namen gotovo dosegel, nismo bili vsi enacih misel. Nekteri naših domorodcov so vsi uneti za slavo in povzdigo naše narodnosti, kar je prav lepo in častno, pa ne poznajo našiga sedanjiga stanú, naše sedanje dušne močí in terjajo, de bi drevo v enim mahljeji padlo. Veliko druzih domorodcov pa je tudi na Dunaji, ki so tudi vsi goreči za slavo in povzdigo naše narodnosti in ki so že v delih pokazali, de so pravi prijatli svoje domovíne, ki pa oziraje se na sedanji stan in na sedanjo dušno moč slovenskih deželá, z nami vred le to želíjo, kar je zdej moč v prid domovíne izpeljati in so s poglavitnimi prošnjami deželniga krajnskiga zbora (15. list Novíc) edinih misel. Namesto več druzih tacih verlih domorodcov imenujem le slavniga gosp. Dr. Miklošiča in mnogospoštovaniga gosp. Dr. Dolenca, ki sta goreča, pa praktiška Slovenca.

Nekteri za povzdigo naše narodnosti vneti Slovenci želé, de bi se krajnska dežela, slovenski del koroške in štajarske dežele, slovensko Istrijansko in Goriško v en narod zedinili. Mi smo te želje nekimu presvitlimu Gospodu na Dunaji razodéli, ki so jih pravične poterdili in pohvalili, pa le eno samo tode poglavitno reč so pristavili, namreč: de ni nikakor dovelj, de take vošila le **nekteri** iskreni domorodci na znanje dajo, ampak te vošila morajo **edini glas vsih tistih ljudstev** biti, ki imajo v tako novo zavezo stopiti. Ljudstvo mora govoriti, mora želje na znanje dati, de se ne sili h kaki reči, h kteri morebiti nagnjenja nima. Krajnci bojo — po mojih mislih — slovenskim bratam Štajarskiga, Koroškiga, Istrijanskiga, Goriškiga s serčnim veseljem roko podali in se z njimi zedinili, de bi bila Ljubljana sredíca slovenskih deželá — kaj pa k temu ljudstvo na Koroškim, Štajarskim, Istrijanskim, Goriškim pravi? Ali si tudi to želí? Ali tudi to terja?

Nihče nima pravice v imenu celiga naroda govoriti, če ne more skazati, de vsaka soseska to želí.

To skazati je zdej **perva**, nar **potrebniši** reč, brez ktere je vse drugo besedovanje, vse tišanje in gnanje — ki se ne vpira na želje ljudstva — le prisiljena reč! V tako važnih rečéh pa ne velja sila nič.

Dr. Bleiweis.

Poslušajte, kaj se zdaj na Dunaji godí.

Milostljivi Cesar so vsim narodam avstrijanskiga cesarstva, kakor ste že slišali, konstitucijo, to je, deležnost vsih svojih podložnih brez razločka naroda in stanú pri osnovanji deželskih postav, pri prevdarjenji in dovoljenji potrebnih deželskih potroškov in več drugih važnih rečí dovolili. Dozdanje vladanje, velikrat v rokah terdoserčnih, lakomnih, prevzetnih, za osrečenje bližnjiga merzlih velikanov, žlahtnikov in priliznjencov je nehalo, in namesto njih bodo nastopili možjé iz ljudstva, vneti za njega in dežele srečo, kteri imajo serce in glavo v pravim kraji. Pri takim vladanji se ne bode bati, de bi brezserčne spake v svoji prevzetíi deležniki vladarstva postali, in nedolžne hudobno zatirali, kakor se je meni godilo. Čas — zadnji čas je bil, de so verli Dunajčanje nagnjusni cvet hudobnežev prekucnili. Preljubi moji! iz med nas bodo prihodnjič možjé vstajali, še več, mi sami jih bodemo zmed nas volili, kterim bo zročeno razsoditi, kakošno vladanje nas bo k nar veči sreči peljalo, mir in edinost med sabo in našimi sosedi prihranilo, in naše domorodstvo, kar tiče razjasnjenje ljudstva in zboljšanje zemljíš, v versto nar lepših deželá vpeljalo. Dvojni zbor prebrisanih in razjasnjenih glav, večidel od vas in po vašim pametnim previdu izvoljenih bo že to léto vkup poklican, ki bo vaše in celiga cesarstva potrebe prevdaroval, in sklenil, kar bo k vašimu in cele dežele pridu. Kmalo bo tudi — kakor se kaže — razsojeno, po čim in na kakošno vižo se bo zamogel kmet svoji gosposki za večne čase desetine, tlake in vse svoje podložnosti proti nji odkupiti, de bo za gosposko in za njega prav. S tem odkupljenjem bodo nehale vse zaveze med grajšaki in kmeti; grajšak in kmet bota imela po tem enake pravice vsih druzih stanov našiga mogočniga cesarstva, enake postave, enake sodbe, enako vravnanje razsodbe pravd. Žlahtni stan ne bo prihodnjič imel nobenih posebnih pravic; samo jasne s pridobljenimi učenostmi obilno založene glave bodo iskane, vrata do častí in vredniga zaslužka odperte našle, z veliko oblastjo in častjó obdane službo dosegle. Taki možjé, dragi bratje, bodo z vami kot s svojimi brati govorili in se posvetovali, zlasti kér bo mogel vsakteri slovenšino umeti, kdor bo med nami službo iskal. Po tem takim se nam ne bode treba sramovati sam materni jezik razumeti, marveč si bo vsakteri verli Slovenec s tem ponositi zamogel, de bo vse svoje misli v čistim, s ptujmi besedami nezblojenim maternim jeziku, bodi z besedo ali s pisanjem na znanje dati znal. Ali ne bo to prav in bolje kot do zdaj? Vaši otroci se bodo po šolah branja in pisanja miliga materniga jezika narpred učili, in v tem svoj um jasnili. Cesarske postave in druge povelja nam bojo v maternim jeziku oznanjene, pri sodbah (Gerichte) bodo vaše tožbe v vašim jeziku ravnane. Iz vsiga tega lahko in očitno spoznamo, de prihodnjič mi ne bomo več služabniki — ampak prosti bratje naših nemških sosedov, de tedej oni ne mislijo več z nami ravnati, kot mačeha s svojimi pasterki, ampak kot mati s svojimi pravimi otroci. Ljubezen, ne pa oblast bode zanaprej zveza Slovencov z Nemci. Te perve besede eniga svojih poslancov prejmíte v znamnje neizgovorljive sreče, ktere bomo vsi skupej v kratkim deležni. Verjemite mi, de nas vse prav vesele rečí čakajo!

Na Dunaji 14. maliga travna 1848. J. O.

Bratje Slovenci po Krajnski, Koroški in Štajarski deželi!

Ta vesela braternija ne bo nikdar doli,
Krajnsko-štajarska dežela tega ne privoli,
Lepo ime — bratec! zdaj se ga napij!

Tako si poje štajarski Slovenec okoli žarečega vinčka, in misli na zavez lepi, s kterim je združen s krajnskim Slovencam. Lepo je ime bratec, res lepo, — bratec zdaj se napij, zdaj se napij slovenski bratec, pa ne z vinam pijanšine in nemérnosti, temoč z vinam nadušenja (Begeisterung), z vinam ljubezni do domovine svoje in svojiga rodú, de tako okrepčan premišljuješ in deluješ za njegovi prid, za moč njegovo, za slavo Slovenšine, in Slovenstva. Odperli so nam presvitli Cesar očetovsko serce svoje, pa Slovenec bi ne imel ničesar prositi? O gorje takošnimu, kteri bi to le misliti utegnil! Dosti nam je treba, pa nihče se ne gane, kteri bi bil mogoč z glavo in sercam, z dušno in telesno (materialno) močjo česar se poprijeti. Vsi narodi avstrijanskiga Cesarstva, vsaki grad in gradič hití pred prestolje Cesarja ljubezniviga, samo poldrugi milijon Slovencov je tiho, ko riba v vodi brez vsake potrebšine! *) Nekteri goreči Slovenci vabijo s pismi, ali to je preslabo, dokler se v imenu naroda kak mogočen in imeniten na čêlo ne postavi. Krajnska dežela ima domorodne žlahtnike grofove in barone, visokopoštovane škofe in drugo hvale vredno višji duhovništvo, bela Ljubljana, ali bolje rečemo ljubljena Ljubljana bogato še slovensko grajanstvo (mestjanstvo Bürgerschaft), uradnike visokopostavljene, pa ne bi se iz teh odbor povzdignil, kteri bi naše prošnje pred lice svitliga Cesarja nesel? — Dobrotljivi oče želijo, otroci pa prositi nečejo, pozneje pa bomo spet gondrali, kadar bojo drugi jedli pšeničnjek, mi pa ovsenjek. — Slovenci, ki veste, kaj nam manjka, če ne veste, tak razpišite skupščino v belo Ljubljano, in pokličite vse domorodne duše, in čuli bote mile tožbe, in bolečine, ki nas pečejo, in vidili rane skeleče. Gosp. Matija Majer, vredni naš domorodec v Celovcu, so v naše kraje poslali nekoliko takošnih resnično potrebnih ne prenapetih prošinj, de bi jih podpirali s podpisi, pa koliko več bi imele važnosti, de bi se natiskane razpošiljale med narod, in na čelu imele imenovani odbor (komité).

Krajnski narod, in posebno ti glava in serce naroda, krajnsko hvale vredno duhovništvo, adresiraj stališe ilirskiga kraljestva, naj se lotijo svetiga posla. Zvežite tudi naše želje v vaš snopič, nas štajarske Slovence, kterih narodna samostalnost je slabejši ko Vaša. Vi veste, kje nas tlači in stiskuje, veste tudi za mast. Pa hitro, hitro, mi tako zadnji pridemo, vse dežele so že bile na Dunaji, ali Slovenca še ni! — Zdaj ali nikdar! Gorjé nam, če zavolj naše nemaršine pade naša narodnost. —

V Ptuji 12. maliga travna 1848.

Davorin Terstenjak, mestne in velike fare kaplan.

Nekaj zastran národne straže.

Dunajske novíce od 12. tega mesca Nr. 103 prinesejo svojim bravcam sledeče oznanílo od 10. tega mesca, ktero tudi mi tukaj na znanje damo:

S serčnim veseljem dam tukaj na znanje ravno od Nj. eksc. ministra notranjih oprav, barona Pillersdorfa prejete pravila osnove národne straže, terdno pripričan, de bodo te dobro prevdarjene naprave k izgotovljenju našiga občniga naména pripomogle.

Národna straža, ena nar terdnejših ustavnih naprav, se zamore samo po postavi, ki se bo iz posvetovanja zbranih poslancov vsih deržáv naredila, stanovitno usnovati.

*) Ta nagovor je bil očitno poprej pisan, predin so Krajnski deželni stanovi svoje prošnje Cesarju razodeli in predin so se poslanci iz Ljubljane na Dunaj podali. Vredništvo.

Do tistihmal se pa sledéči sklepi, de se djavnost te naródne naprave po okoljšinah razširi, postavijo:

§. 1. Namen naródne stražc avstrijanskiga cesarstva je: ustavniga cesarja braniti, ustavo in postave hraniti, pokoj in red v deželi, — svobodo in celost vesolniga cesarstva varovati, tedaj se vsakimu sovražniku od zunaj v bran postaviti.

§. 2. V naródno stražo so dolžni stopiti vsi deželjáki, ki imajo stanovitne prebivališa, v starosti od spolnjeniga 19. do spolnjeniga 50. léta, če niso rokodélski družniki (Gesellen), posli ali taki, ki se z zaslužkam dneva ali tedna preživijo.

Možki med 50. in 60. létam in čez ne, ki so za opravljanje službe še dovolj močni, smejo ako imajo voljo, v naródno stražo stopiti.

Učenci vikših šol in oboroženi mestnjani stojijo z naródno stražo vred pod enim vikšim vodstvam; pervi imajo pa, kar njih vladbo in osnovo utiče, posebne pravila.

§. 3. Iz dolžnosti, službo v naródni straži opravljati, so izjéti:

a. Duhovni, ktere vére kóli,
b. Vojaki in v vojaško službo poklicani brambovci,
c. Vsi plačani finančarji, beriči in sódni hlapci brez razločka, nej so v službi cesarski ali sosésk.
d. Možki, kteri zavoljo telésne postave ali hirosti službe opravljati ne zamorejo.

§. 4. V naródno stražo vzéti ne smejo biti možki, ki so zavoljo kakiga hudodelstva v kazin obsojeni bili.

§. 5. Naródna straža je podložna dežélni gosposki in sicer v nar vikšim vodstvu ministru notranjih oprav.

§. 6. Naródna straža je v sosesknih ustavah vstanovljena in ima tadaj po soseskah osnovana biti.

§. 7. Za zdaj se zamore naródna straža samo v mestih, tergih in vaséh, kjer je več kakor 1000 prebivavcov, napraviti.

§. 8. V vsaki soseski, kjer se po §. 7. naródna straža napravi, je v vsih zadevah naródne straže, ktere niso komandne, posvètništvo naródne straže, med kteriga dolžnosti se šteje posebno naprava naródne straže po rodovnih bukvah mož, ki imajo v naródno stražo stopiti, potem obléka in oboroženje.

Starašina tega posvetništva je vodja naródne straže vsaciga mesta, terga ali vasí. Oskerbništvo (Administrationsrath) iz nar menj pet, nar več enajst naródnih stražnikov raznih stopinj, med sabo zvoljenih, je prisedništvo.

§. 9. Oskerbništvo naródne straže se ima v vsih rečéh, ki njegovo oblast presézejo, naravnost na dežélniga poglavarja, Dunajsko pa na ministra notranjih oprav oberniti.

§. 10. V namen naródne straže potrebni stroški, kolikor se to iz premoženja posameznih stražnikov ne more storiti, so ravno tako kakor vsi drugi potrebni soseskni stroški soseskam nositi.

Hoyos, Feldmaršal lajtnant in nadvodja naródnih straž.

Negodna žêlja!

Ne véste, kaj želite, ki svétovate, prihodnjim našim poslanikam na Dunaj naročiti, se potegniti, de bi se naš slovenski jezik v šole in v kancelije vpeljal! — Prav in lepo je to želéti, pa je še prezgodaj. De se v šolah na deželi mladina le v domačim jeziku uri, je, vsaj na Krajnskim, od poglavarjev že zapovédano bilo; de bi se pa v vélikih šolah po naših mestih in vélikih tergih le samo naš domač jezik rabil, kakor na Laškim, Nemškim, Magjarskim i. t. d. njih, bi se rêklo sebe preveč ukleniti; saj mi nismo le udje svojiga naroda, ampak tudi udje vsiga človéštva. — Še posebno prezgodaj pa je želéti, ga že v kancelije vpeljati, kér je še nebin (to je fantičik, ki še ne zna prav bájati (govoriti), kér ni še dolgo, kar ga je mati Evropa porodila, kteriga je tavžente lét v svojim prostornim telésu varno nosíla, de bi ga dobro ugodníla; rodíla namreč ga je, ko so nam rajnki svitli cesar Franc na Ljubljanskim učelišu slovensko šolo vterdili in ko so naše drage kmetijske Novíce na dan prišle. — Porojeni dečik sicer čversto raste in se dobro redí in veliko upanja obéta, če ga kaka bolezen ali druga nesreča ne zadéne; de bi pa že zdaj v kancelijah sam kraljeval in gospodaril, je še premlad; je treba še nekoliko poterpeti, de odraste, se uzorí in še bolje omíka in olíka in se dobro že pameti zavé. Toraj pomislite in povejte nam kaj pripravnejšiga in za zdaj potrebnejšiga, kar hočemo svojim prihodnjim poslanikam na Dunaj naročiti, za nas govoriti.

Lozice 4. malitravna 1848. J. Podrebernicki.

Vožnja po železnici

je v podobi današnjimu listu pridjana. Namenili smo pri ti priliki kaj več od železnice govoriti, nje veliko koristnost natanjko dokazati, pa tudi kazni oznaniti, ktere brez milosti tistiga zadenejo, ki na ti cesarski cesti kaj poškodva. Pa danes nam ni moč obširniši sostavek v ti reči v natis dati, kér nam je popis druzih imenitnih prigodb prostor zmanjšal. Torej danes le to povémo, de iz podobe, ktero je gosp. Blaznik Novícam priložiti dal, bojo tisti bravci, kteri še železnice nikdar niso vidili, saj poverhni zapopadek dobili od hlapona ali ognjeniga konja, ki vse druge vozove za ljudí, blagó in živino vleče. — Pred vozovi pa, kteri s puham, ropôtam in vriskam po železnici derčijo, se vidi podoba, kako se kmetu, ki tikama železnice ôrje, konji splašijo, de mu uídejo in on na tla pade. Malar ni brez vzroka to prigodbo pred železnico izrisal, zakaj sperviga se živina, dokler ni ropôta in puha vajena, rada plaší; torej naj kmetje poleg železnice delajoči od konca na to marljivi bojo; živina se pa tega sčasama navadi in se potem še ne zmeni, ako ravno cela rajda vozov zaporedama pred njenimi očmi memo derčí. Vredništvo.

Oglas.

Prihodnji mesec se bo začel véliki deržavni zbor v Frankfurtu, kamor bo tudi 7 poslancov iz Krajnske dežele šlo. Poslanci se bojo 26. tega mesca v vsaki fari volili. Kakó se bo to godilo, se bo v posebnim listu na znanje dalo.

Slovenski pregovori

nabrani od gosp. prof. Drja. J. Zupana.

Bob čes gojzd, močnik do praga. — Bob zvote, gospodarja pes ne zná. —

Vganjka zastavice v poslednjim listu je:

Ki je 29. dan svečana rojen.

Današnjimu listu je perdjan 7. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 15. Maliga travna.		V Krajnji 10. Maliga travna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	20	2	20
1 » » banaške	2	24	2	22
1 » Turšíce	1	35	1	30
1 » Soršice	—	—	2	—
1 » Rèží	1	40	1	50
1 » Ječmena	—	—	1	34
1 » Prosa	1	48	1	36
1 » Ajde	1	40	1	28
1 » Ovsa	—	58	—	52

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*

Natisnjeno v Kamnotisku

Vožnja po železnici.